

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Diplomová práce

BIBLIOFILIE

Sandra Čechová

Plzeň 2013

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Oddělení výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafický design

Diplomová práce

BIBLIOFILIE

Sandra Čechová

Vedoucí práce: doc. ak. mal. Mikoláš Axmann

Oddělení výtvarného umění

Ústav umění a designu Západočeské univerzity v

Plzni

Plzeň 2013

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2013

.....

podpis autora

OBSAH

1	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	5
2	TÉMA A DŮVODY JEHO VOLBY	
	2.1 Bibliofilie a šestnáct grafických listů.	7
	2.2 Bibliofilie.	8
	2.3 Rukopisy.	10
3	CÍL PRÁCE	
	3.1 Dětská kniha.	12
	3.2 Grafické listy.	15
4	PROCES PŘÍPRAVY	16
5	INSPIRAČNÍ ZDROJE.	17
6	TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA	18
7	POPIS DÍLA	20
8	SILNÉ STRÁNKY	23
9	SLABÉ STRÁNKY	24
10	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	
	a)Knížní a periodická literatura	25
	b)Internetové zdroje	25
11	RESUMÉ	26
12	SEZNAM PŘÍLOH	27

Motto: „Dokud strkáš nohy pod můj stůl, budeš mě poslouchat!“¹

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Dobrý den, jmenuji se Sandra Čechová. Studuji obor Ilustrace a grafický design, specializace Ilustrace.

Jak popsat své dosavadní dílo v kontextu specializace? Za posledních deset let jsem prošla několika českými uměleckými školami. Přijde mi zajímavé, jak v průběhu let mluvíme o své tvorbě. Na základní škole kreslíme obrázky. Během střední školy pracujeme na kresbách. Za bakalářského studia mluvíme o své práci. V magisterském studiu pracujeme na projektech, mezi kamarády mluvíme o svém umětu a do diplomové práce píšeme o svých dílech.

Jako malá, ve věku, kdy jsem neuměla číst, jsem si ráda v knihách prohlížela obrázky. Jako houba jsem nasávala všechny detaily. Podle nich jsem si vymýšlela celé příběhy. Bylo mi jedno, že nekorespondují s pravým dějem knihy. Tento způsob uvažování mi zůstal. Dívám se na umění jako na nepřeborné množství příběhů. Některé se dají rychle prohlédnout, nad jinými při přemýšlení prodlím delší dobu. Díla, která zpočátku neladila mým očím a nad kterými jsem k jejich pochopení strávila delší dobu, jsou v mém žebříčku nejvýše. Při jejich pochopení se dostavují intelektuální uspokojení. To říká moje osobní zkušenost.

Ve věku kolem tří let jsem každému na setkání tvrdila, že mým povoláním bude „malířka“, která kreslí knížky pro děti. Přání se mi splnilo, téma mé diplomové práce je ilustrovaná dětská knížka.

Obor ilustrace vnímám jako způsob neverbální komunikace. Více či méně úspěšně se o tento způsob komunikace pokouším. Snažím se rozvíjet výrazové prostředky, které používám.

2 TÉMA A DŮVODY JEHO VOLBY

2.1 Bibliofilie a šestnáct grafických listů

Bibliofilie (kniha pro děti) a šestnáct grafických listů je téma mé diplomové práce.

Pro volbu tohoto téma jsem měla tři důvody.

Za prvé, s knihou tohoto formátu mám zkušenost. Jedna z mých klauzurních prací (Příběh Plzeňského knihtisku) je takovým malým bibliofilským vydáním. Práce to byla sice obtížná, ale když jsem nakonec držela svázanou knihu, dostavil se pocit zadostiučinění. Je to podobný pocit, jako když umístíme poslední kousek puzzle složeného z 10 000 kousků.

Za druhé, výzva. Bibliofilie je pro mne výzva. Vymyslet na jakém principu bude kniha vystavěna. Sladit textovou a obrazovou stránku. Přemýšlet na jednotné linii. Nespoléhat se technické vymoženosti, které ulehčují práci, ale na vlastní ruce. Za úspěch považuji, když čtenář vydrží knihou listovat až do konce.

Za třetí, jsem sobec. Malichernost. Chci celou knihu vlastnit. Nerada někomu vysvětluji, kdo se se mnou na knize podílel. Jaký jsem použila font, kdo napsal textovou část... Chci říkat, že celá kniha je moje dílo.

2.2 Bibliofilie

Bibliofilie (z řeckého biblos, kniha a filia, láska, náklonnost), česky knihomilství, tedy láska ke krásným (starým i novým) a často vzácným knihám a jejich sbírání. Odvozeně je to také výraz označující krásnou knihu, vydanou se zvláštním zřetelem k úpravě (typografii), často ilustrovaná originálními grafikami. Vychází zpravidla v malém nákladu na kvalitním papíru a jednotlivé výtisky bývají někdy číslovány i podepisovány autory.²

Jaký je můj vztah k bibliofilii?

Slovo bibliofilie je pro mne synonymem pro vzácnost, něco vysoce osobního. Působí tak malý náklad a velká angažovanost autora. Autor se nespolehá na sériovou výrobu. Při listování takovouto knihou, cítíte pocit výjimečného okamžiku.

Nerada to přiznávám, ale při čtení nadrobím do kteréhokoli paperbacku. U těchto knih jsem naopak ráda, když je na nich vidět, že prošly rukama řady čtenářů. Dodává jim to osobní kouzlo. Má to ovšem své meze. Když nelze knihou volně listovat a některé listy jsou slepené čímsi blíže nespecifikovatelným, nadávám na prase, které přede mnou knihu četlo.

K bibliofilii mám vztah opačný. Bibliofilie mají své kouzlo už v době svého vzniku. Nemusí čekat, než je někdo upatlá rajskou omáčkou. Při prohlížení takovéto knihy bych měla nejrady nasazené sterilní operační rukavice. Každá strana je originálem. Z knihy je cítit autorův zřetel na malé detaily, které nejsou při sériovém tisku knih proveditelné.

Mohu dokonce tyto dvě odvětví porovnat. Mám zkušenosti jak s tvorbou bibliofilí, tak s prací v tiskárně. Zatímco vytisknout jednu krásnou knihu zabere měsíce, tisk knihy v tiskárně zabere nanejvýš několik dní. Tyto knihy jsou odkázány na parametry tiskařských strojů. Musejí mít určitou velikost, mají omezenou barevnost a daný způsob vazby. Podoba Bibliofilie je podřízena jen autorově fantazii.

Rozdílný je i postupu práce. Do tiskárny autor odevzdá návrh knihy v elektronické podobě. V tiskárně pak hotové knihy vyjíždějí ze strojů na pásech. Tiskárenský pracovník provádí jeden úkon, při kterém i s malým kouskem šikovnosti nemusí přemýšlet. Když knihy vyjedou z tiskárenských strojů s vadami, nikomu to nevadí. Zaměstnanci si alespoň zpestří večery četbou ještě nevydaných knih.

Naopak při tvorbě bibliofilie se přemýšlí v jednom kuse. Autor musí být pořád ve střehu. Jakákoli malá nedokonalost (nepřesný rozmazaný tisk, zašpiněný papír, neopatrný řez...) znepríjemní tvůrci práci. Každá takto vyrobená kniha je originálem. Z každé jsou cítit týdny soustředěné práce.

Měla bych jmenovat alespoň jednoho autora bibliofilí. Vybrala jsem si Williama Morrise. Je to první jméno, které se mi v souvislosti s bibliofilí vybaví. William Morris (1834 – 1896)³ založil uměleckou dílnu s názvem Kelmscott Press⁴, kde sázel, tiskl a vázal krásné knihy. Morrisova výroba krásných knih spočívala mimo jiné na kvalitních materiálech, které z větší části pocházely z jeho dílny (výroba ručního papíru, lití liter, speciální inkoust, plátno...). Jeho názory a tvorba byly často v opozici vůči industrialismu.³ Morris je pro mne jedním z hlavních zakladatelů pojmu bibliofilie, tak jak jej známe nyní.

2.3 Rukopisy

Rukopis (nebo také manuskript) je jakýkoliv dokument psaný rukou, tedy nikoliv vytištěný nebo jiným způsobem reprodukováný. Termín může označovat také sdělení, které je znamenáné rukou jinak než psáním, například nápisy vydlabané na tvrdém materiálu nebo vyryté nožem v omítce, rydlem ve voskové destičce, či klínové písmo vytvořené ostrým rydlem na ploché destičce z nepálené hlíny. Výraz manuskript je odvozen z latinského manu scriptus neboli napsáno rukou.

Původně měly všechny knihy podobu rukopisu. V islámském světě a na Západě byly všechny knihy ve formě rukopisu až do objevu knihtisku v roce 1450. Soukromé a státní dokumenty byly stále psané rukou, dokud nebyl koncem 19. století vynalezen psací stroj.⁵

O rukopisech se zde zmiňuji záměrně. V průběhu procesu tvorby se moje diplomová práce začala odvracet od grafické podoby. Nad vysázeným textem zvítězil text ručně psaný. Nad grafickými ilustracemi originální kresby. Tato změna vyplynula v kontextu s námětem, dětskou knihou.

Rukopis odpovídá formátu bibliofilie. Jedná se o knihu s velkým zřetelem na úpravu. Každý list je originál. Výsledkem je pouze jedna kniha.

Dovolím si zde citovat úryvek z knihy Jméno růže spisovatele Umberta Eca. Jedná se o pasáž s popisem středověké iluminátorské dílny.

„V oné hodině časného odpoledne mi skriptorium připadalo jako radostná dílna vědění... Místa, kde bylo nejvíce světla, byla vyhrazena restaurátorům, nejzkušenějším iluminátorům a kopistům. Každý stůl byl vybaven vším, čeho je k iluminování a kopírování třeba: kalamáři na inkoust, jemnými pery, které tu několik mnichů přirezávalo tenkými nožíky, pemzou na uhlazování pergamenu, pravítky, podle kterých se dělají linky. Na něž se pak klade písmo.“⁶

Během tvorby knihy jsem si občas připadala, jako v této dílně. Jediným rozdílem snad mohl být jen nepořádek pokrývající můj stůl.

3 CÍL PRÁCE

3.1 Dětská kniha

Cílem práce bylo vytvořit dětskou knihu.

Svou diplomovou prací chci zaútočit na dítě schované uvnitř dospělých lidí. Věřím, že každý dospělý člověk je ve skrytu duše malým dítětem.

Dětství je důležitou částí našich životů. Vzpomínky na něj si neseme celý život. Moje babička je toho důkazem. Ve vysokém věku trpěla Alzheimerovou chorobou. V pokročilém stádiu nepoznávala ani své děti, ale bezpečně věděla, s kým si hrála, když byla malé dítě.

Navzdory tomu není cílem knihy vyvolat vzpomínky na krásné dětství. Spíše naopak.

Věřím, že malé děti jsou geniální. O všechno se zajímají. Mnoho věcí, které vidí, slyší nebo cítí poprvé je pro ně krásných. Radují se z nich. My jejich pocitům nerozumíme, žijeme delší dobu a na většinu pocitů, které jsou pro malé děti neznámé, jsme přivyklí. Mnohdy proto dětem nerozumíme. Podle nás se chovají nesmyslně, a proto kolem nich stavíme pomyslné „ohrádky“ (v knize mají podobu domečků). Chceme, aby se chovaly podle vzorce, který jsme jim vytyčili.⁷

Upozorňuji na to pomocí krátkých vět, které často při komunikaci s dětmi používáme. Není náhodou, že stejnými větami jsme byli v dětství usměrňováni i my. Když se nad nimi zamyslíme, nedávají valný smysl. Nevíme co přesně znamenají, kdo a při jaké

příležitosti je poprvé vyslovil, ale přesto je všichni používáme. Jsou to jedny z prvních vymezených hranic, které dětem stavíme.

Jedná se například o věty:

Přetrhnu tě jako hada! Jak se trhají hadi? Kdo trhá hady? Proč by měl někdo někoho přetrhnout jako hada?⁷

Okamžitě se uklidni! Těžký úkol i pro zkušeného jogína.⁷

Odejdi do svého pokoje a vrať se, až budeš normální! Jaké je dítě teď, když není normální. Má tři hlavy, z nichž jedna chrlí oheň? A jak pozná, kdy se má vrátit?⁷

Tak už konečně spi! Kdo umí spát na povel? Bohužel zde platí pravidlo, že čím víc chceme spát, tím víc budeme vzhůru.⁷

Udělej díru do světa! Nejlepší bude na dvorku vykopat jámu.

Musíš to někam dotáhnout! Co a kam?⁷

Pěkně si hraj! Copak si dítě hraje ošklivě?⁷

To si vypiješ! Co má dítě vypít?⁷

To si teda sežereš! Co má sežrat?⁷

Vystřel! Co a kam má vystřelit?⁷

Zavři pusou a jez! Jak někdo může jíst se zavřenou pusou?⁷

Vyčůrat a spát! Jeden z mých oblíbených příkazů. Řídím se jím dodnes.

Velkou inspirací v tomto směru mi byla kniha Čtyři dohody. Kniha Čtyři dohody byla napsána Miguelem Ángelem Ruizem. Kniha se prezentuje jakožto praktický průvodce osobní svobodou skrze

moudrost starých Toltéků. Používá obrazových výrazů, aby přiblížila své poslání skrze pocit, spíše než slova.⁷

Hlavním inspiračním zdrojem mi byla první dohoda. Nehřešme slovem. Když nás někdo pochválí, je nám skvěle. Když nás někdo zkritizuje, cítíme se pod psa. Zapomínáme na to, že člověk je bytost čistě sobecká a druzí nedělají nic kvůli nám. Jestliže nás někdo chválí, znamená to nejspíš, že je dobře naladěn a my jsme se pouze připletli do cesty. Stejně tak s kritikou. Nemá s námi nic společného, je pouhou ukázkou přemýšlení daného člověka. Vezmeme-li si pochvalu, či kritiku druhých lidí osobně, je to pouhá ukázka naší závislosti a manipulovatelnosti.⁷

Vřele doporučuji zajít na divadelní představení Jaroslava Duška – Čtyři dohody. Nápad na vytvoření takovéto knihy se dostavil, při poslechnu záznamu z tohoto divadelního představení. O některých mnou použitých větách se Jaroslav Dušek zmiňuje.

3.2 Grafické listy

16 grafických listů jsem zasvětila vzpomínkám na své dětství. Rozdělila jsem je do několika skupin.

Apoteóza rodičů. Apoteóza znamená extrémní oslavu. Vyzvednutí člověka nebo i nějaké představy do nadlidské polohy. Zbožštění, přijetí či vyzdvižení mezi bohy.⁸

Rodič je pro dítě jako bůh. Rozhodla jsem se věnovat tři grafické listy interpretaci zbožštění mých rodičů. Tak, jak jsem je vnímala, když jsem byla malé dítě. Popravdě řečeno, rodiče jsou mými bohy stále.

Pohřeb vlka. Mou nejoblíbenější pohádkou byla Červená Karkulka. Na konci mě vždy zajímalo, jak to dopadlo s vlkem. Jestli zemřel nebo se šťastnou náhodou přežil. Jestli po sobě zanechal truchlící vdovu s dětmi. Kolik vlků přišlo na jeho pohřeb. Mají vlci pohřby?

V pěti grafických listech řeším toto téma. Vlkovi jsem vystrojila pohřeb se všemi vlčími poctami.

Sešitovky. Snad každý si během školních hodin ve chvílích nudy kreslil na okraje školních sešitů. Tyto své malůvky jsem zvětšila a převedla do podoby grafických listů.

Příšery. Ve čtyřech grafických listech se věnuji strachu z neznáma. Jak dospělí, tak děti se mnohokrát bojí neznámých věcí. Při bližším poznání však zjistíme, že se většinou není čeho pořádně bát. Pracuji zde s laskavým pohledem na strach.

4 PROCES PŘÍPRAVY

Během Procesu přípravy jsem se vrhla na všechny knihy, které jsem v dětství četla, prohlížela si stará rodinná fotografická alba, čerpala inspiraci mezi známými českými i světovými ilustrátory.

Dlouhou dobu jsem hledala téma dětské knihy, kterým bych se chtěla ve své diplomové práci zabírat.

Ve hře byla kniha o dětském strachu. Bohužel jsem nenašla způsob, jakým takovou knihu ztvárnit. Rozhodnutí pro změnu přišlo zčistajasna. Změnila jsem téma i uvažování. Přeorientoval jsem se z malých dětí na děti ukryté v dospělých. Tím se mi otevřelo širší pole interpretačních prostředků a zkratk.

Na začátku jsem se orientovala na svůj osobní prožitek z dětství. Cvičně jsem překreslovala staré fotografie. Je to období výrazového hledání.

Jakmile jsem si ujasnila stylový směr knihy, ostatní prvky knihy se začaly nabalovat a kniha se počínala pomalu vznikat.

5 INSPIRAČNÍ ZDROJE

Během procesu tvorby mi bylo inspirací několik ilustrátorů. Od českých až po světové.

Mezi českými to byl například Jiří Šalamoun jehož knihu Maxipes Fík, jsem při práci měla položenou na stole. Nenapsat toto jméno by byla velká chyba, protože na večerníčku Maxipes Fík, jsem prakticky vyrostla. Obdivuji jeho suverénní, do posledního detailu promyšlené knižní ilustrace. Ať se jedná o jeho tvorbu pro děti nebo dospělé.

Ze světových jmen mohu namátkou vybrat například Thomase Otta. Thomas Ott mi byl inspirací především portrétních kresbách. Zaměřila jsem se na jeho Mafiánské portréty. Typizace jednotlivých postav je dokonalá

Thomas Ott je švýcarský komiksový autor, filmař a hudebník. Komiksy vytváří pomocí techniky scratchboard, kdy škrábáním do černého povrchu vysvítá bílý podklad. Vytváří krátké příběhy téměř bez použití slov. Tyto příběhy zpravidla končí špatně.⁹

Dalším, pro mě novým objevem je norský ilustrátor Per Dybvig. V Čechách není známým, ale lze tu na jeho tvorbu narazit. Například Dybvigovi ilustrace dětských knih norského spisovatele Jo Nesba, Doktor Proktor a prdící prášek...

Okouzila mě lehkost, s jakou Dybvig dokáže zachytit jednotlivé situace. Jeho osobitá stylizace se vyznačuje jednoduchostí, energičností a rychlostí. Jeho ilustrace jsou plné vzduchu, volnosti a v neposlední řadě vtipu.

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA GRAFICKÝCH LISTŮ

V práci na 16 grafických listů se nejedná o tisk. Přesněji jde o grafickou tvorbu s využitím některých prvků a postupů tisku.

Konečným výsledkem tohoto tisku je jediný originál.

Jedné se o „litografii“ bez kamene. Pracuje se přímo na originálním, budoucím grafickém listu. Na povrch papíru se nanese kresba mastným materiálem (např. voskovkou,).

Papír se následně potře arabskou gumou. Arabská guma zakryje místa, kde není provedená kresba. Tím jsou tyto místa chráněna před následným nanášením barvy. Zůstanou barvou nedotčena.

Benzínem se z papíru odstraní vosková hmota. Arabská guma stále chrání místa nepokrytá voskovou kresbou.

Na papír se naválí barva.

Papír pokrytý barvou se umístí pod proud vody. Místa chráněná arabskou gumou se vymývají, barva zde nezůstává. Kdežto na místech, benzínem odstraněné kresby je tomu naopak.

Celý postup se dá opakovat. (Naklouzkovat papír, kresba voskovkou, natření Arabskou gumou, vymytí benzínem, natření barvou, vymytí barvy.)

Na svých grafických listech jsem tento postu p opakovala dvakrát. Základní podkladovou barvu jsem zvolila modrou. Barvu podobnou inkoustu.

Při této práci jsem si neuvědomila, že druhá vrstvy barvy se sečte se spodní barevnou kresbou. Pokud nanese na základní

modrou barvu, barvu žlutou, na místě protnutí kresby se obě sloučí v zelenou barvu. Při kresbě druhé vrstvy jsem s tím nepočítala a výsledek byl nelichotivý.

Vedoucí mé práce navrhl použít na tyto listy další grafickou metodu. Jedná se o stříkanou akvatintu.

Stříkanou akvatinta jsem prováděla na nepovedené grafické listy, za pomoci pomocné kresby roztokem arabské gumy, kterou jsem zakryla místa, na kterých se měla zachovat spodní kresba. Před prací je důležité rozvážit, kolik stupňů barev bude kresba mít. Zakryjeme, co má zůstat nejsvětlejším stupněm, a zastříkáme ředidlem ředěnou barvou. Celý proces opakujeme i s dalšími stříkanými barvami. V mém případě se jednalo o tři vrstvy barvy – žlutou červenou a černou.

Barva, kterou jsem ředila benzínem, rychle zaschla. Následně se z grafického listu vymývá arabská gum a objeví se kresba pod arabskou gumou ukrytá.

Avšak některá nejsvětlejší místa byla ostře ohraničena. Narušovala harmonii grafického listu. Utlumila jsem je štětcem nanášeným, rozpuštěným šelakem s příměsí barevného pigmentu.

V mokrému stavu vypadala grafika živě, jakmile však uschla, z barev se vytratila jiskra. Hotové grafiky jsem proto přestříkala souvislou vrstvou šelaku, který barvy opět rozzářil.

Nakonec už zbývalo jen listy vylisovat.

Nebýt vedoucího mé diplomové práce, nevím, jak bych se s touto částí poprala. V tomto směru jsem se svezla na rychlé vlně.

7 POPIS DÍLA

Vyčůrat a spát, název knihy.

Knihu jsem stylizovala do podoby sešitu hodiny psaní z první třídy základní školy. Jeden takový sešit jsem náhodou objevila při hledání inspiračních zdrojů. Tehdy jsem se rozhodla pro rukopisnou podobu knihy s využitím dětského písma. Zdálo se mi, jako nosný prvek, který odpovídal formátu knihy, na níž jsem pracovala. Inkoust a seříznutá špejle se stali mými hlavními pomocníky.

Rozměr knihy je čtvercový (30cm x 30cm). Čtverec je jedním za základních geometrických tvarů a v dětství se s ním setkáváme v jednom kuse (Stavební kostičky, házecí hrací kostka, kostky na sezení ...). Proto jsem čtverec zvolila jako základní tvar knihy.

Přebal knihy je odrazem přebalu dětského sešitu. Název knihy je napsán v hlavní kolonce. Do této kolonky se většinou píše název předmětu, v kterém je sešit používán. Následuje jméno žáka, stejně je tomu u přebalu sešitu.

Desky jsou obaleny do světle růžového papíru. Jeho záměrem bylo připomenou pijáky, které se kdysi do sešitů přidávaly. Bylo to před érou propisovaček a jiných rychle schnoucích pisadel. V první třídě jsme psali inkoustovým plnicím perem. Inkoust schnul pomalu a často se rozmazával. Piják přebytek inkoustu vysál. Urychlilo to psaní a u mnohých se zlepšila úprava sešitu.

Předsádka je inspirována tzv. psáním za trest. Neznám nikoho, kdo by nikdy nebyl po škole. Na těchto hodinách se za trest opisovala jedna věta stále dokola. Záměrem bylo, aby si žák uvědomil svou chybu a příště se jí vyvaroval. Byly to věty typu:

V hodině matematiky se nebudu nahlas bavit s kamarádem. Nebudu svačit v hodině, ale o velké přestávce. Na knižních předsádka jsem místo těchto vět uplatnila opakování čísel od jedničky do devítky. Na rozdíl od psaného textu vypadají arabské číslice ornamentálněji a funkci předsádky plní lépe.

Proti titulnímu listu je napsané věnování. Knihu jsem se rozhodla věnovat svým rodičům (mamince, tatínkovi) a své sestře (ségře).

Kniha je rozdělena do jedenácti kapitol. Každá kapitola se skládá z jednoho nalinkovaného sešitového listu, popsaného „dětským“ písmem. Všechny sešitové listy obsahují už dříve zmíněné krátké věty typu: Sed' rovně...

Dále pak z originální kresby tužkou. Je v nich obsažena vzpomínka na mé dětství. Jedná se o výřezy fotografií z rodinného alba. Věřím, že se jedná o univerzální výřezy, které v každém vyvolají vzpomínky na dětství.

Tyto kresby musely být zafixovány. Použila jsem několik vrstev laku. Tento způsob neměl tu pravou odezvu, proto jsem vyřízla lepenkový obrys kresby. Místa, která jsem chtěla v kresbě rozsvítit, v obrysech z lepenky vyřízla. Zbylou část lepenky jsem naválela bezbarvou transparentní barvou, do které jsem přidala kapku černé barvy. Vznikl do šeda barvený polotón, který jsem pomocí lepenky a lisu na kresbu přetiskla. Kresba se zafixovala a díky šedému tónu i prostorově otevřela.

Další částí každé kapitoly jsou příběhy exaktně narýsovaného domečku. Tento domeček obývá prostor čtvercované stránky. Tento domeček symbolizuje „ohrádky“, které se kolem nás v průběhu let

stavějí. Jsou to různé příkazy, zákazy, napomenutí naše strachy a obavy... V jednotlivých čtvercích se odehrává proměna tohoto domečku. V první kapitole se domeček postupně vystaví a poslední kapitola je věnovaná husté domové zástavbě.

V několika kapitolách se objevují situační kresby. Jedná se o kresby tuší a znázorňují postoj dítěte k na něm aplikovaným nesmyslným větám. Tyto kresby zaujmají ironizující postoj. Tři jsou vyvedeny pouze lineárně a tři jsou opatřeny hustou šrafurou, která jim dodává hloubku.

Udělej díru ro světa. Poslední v knize napsaná věta. Pro mě symbolická. Čím jak hlubokou a kde ji mám vykopat.

Rukopisnou bibliofilii jsem uzavřela kruh, který jsem v průběhu studia na Ústavu umění a designu absolvovala. Od oboru Knižní kultury k ilustraci. Myslím, že touto knihou uzavírám toto studium se ctí.

8 SILNÉ STRÁNKY

Myslím, že silnou stránkou je atmosféra knihy a k ní patřících grafických listů. Podařilo se mi celou knihu udržet v jednotné linii, aniž by se použité různorodé prvky mezi sebou přetahovaly.

Troufám si napsat, že některé ilustrace jsou celkem vydařené. V tuhových kresbách jsem nesklouzla k mechanickému tahu. Některé z kreseb jsou šťavnaté. Je z nich cítit energie a radost, s kterou jsem je tvořila.

9 SLABÉ STRÁNKY

Za jednu slabou stránku považuji svou neznalost. Neznalost v oblasti materiálů. Dlouhou dobu jsem si stěžovala na inkoust, který prosvítal skrz papír s nižší gramáží. Rozhodla jsem se proto pro papír s gramáží 300g/m². Byla jsem spokojená, když skrz tento papír inkoust konečně neprosvítal. Rozčarování přišlo záhy. Po sešití knižního bloku a jeho následovném zalepení. Když jsem knihou poprvé začala listovat, jednotlivé složky se pod tíhou papíru uvolnily. Krásně rovně zaříznutá ořízka, nad kterou jsem se dlouho radovala, byla v čudu.

Chvílemi jsem měla pocit, jako bych nepracovala na diplomové práci. Připadalo mi, jako bych kreslila obrázky kamarádům do deníčku.

Nejsem si též jistá několika ilustracemi. Při tvorbě rukopisné vázané knihy se musí pracovat na první dobrou. V případě inkoustové nehody na jedné straně listu nelze jinak než nakreslit nový celý dvojlist.

Další slabou částí je písemná část diplomové práce. Nejsem dobrý spisovatel. Mám hodně zabíhavé myšlení. Sednout si a soustředěně psát text, který má mít hlavu a patu, je pro mě velice obtížné.

10 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

1. Univerzální rodič

a) Knižní a periodická literatura

2 heslo bibliofilské vydání. In Hana vodičková, JIŘÍ CEJPEK. *Terminologický slovník knihovnický a bibliografický*. Praha: SPN, 1965

6 UMBERTO ECO. *Jméno růže*. str.74. 2. vyd. Praha Odeon

7 RUIZ DON MIGUEL. *Čtyři dohody*. Praha, 2001. ISBN 80-7205-826-6.

b) Internetové citace

3 Wikipedie: otevřená encyklopedie.(online).(cit. 2013-04-30).

4 Illuminated manuscripts:

<http://www.Alfredom.com/art/morris.htm>.(online). (cit 2013- 04-30)

5 Wikipedie: otevřená encyklopedi.(online).(cit. 2013-04-30)

8 Wikipedie: otevřená encyklopedi.(online).(cit. 2013-04-30)

9 Wikipedie: otevřená encyklopedi.(online).(cit. 2013-04-30)

11 RESUMÉ

Topic of my thesis is the Bibliophile. (Children's book)

The work also includes sixteen graphic prints.

I focused on the child hiding inside adults.

I decided to create a handwritten book.

All text are written by hand.

All illustrations are originals.

There is only one specimen.

The book is called pee and sleep.

Text book is composed of short sentences.

These sentences are a reflection of what adults told us when we were young children.

For example: I breaks you like a snake! You have to tighten somewhere! Shut up and eat!

The book contains three types of illustrations.

Two main are Pencil drawing and ink drawing.

The graphic prints, I focus on my childhood memories.

These graphic art I did for my parents gods.

I held a funeral wolf from fairy tale Little Red Riding Hood.

Converted into graphic form my automatic drawing.

And in graphic form I worked with my fears.

